

Marktanalyse vaste en mobiele gespreksafgifte

- FTA-MTA-3b -

- ontwerpbesluit voor notificatie -

besluit betreffende het opleggen van verplichtingen voor ondernemingen die beschikken over een
aanmerkelijke marktmacht als bedoeld in hoofdstuk 6A van de Telecommunicatiewet

Dit besluit betreft de markten 3 en 7 van de aanbeveling relevante markten

12 januari 2012

OPTA/AM/2011/202782

Openbare versie

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
1.1	Inleiding.....	1
1.2	Strekking van dit besluit	1
1.3	Aanbieders van vaste en mobiele gespreksafgifte	1
1.4	Structuur.....	3
2	Verloop van de procedure.....	4
2.1	Procedure en betrokkenheid marktpartijen.....	4
2.2	Advies van de NMa	4
2.3	Nationale consultatie	4
2.4	Opmerkingen Europese Commissie.....	4
3	Beoordeling diverse onderwerpen	5
3.1	Inleiding en structuur	5
3.2	085-nummers	5
3.3	084/087-nummers	6
3.4	Plus BULRIC kostprijs van vaste gespreksafgifte	8
3.5	Tariefplafonds van vaste gespreksafgifte in het verleden	9
3.6	Glijpad van vaste gespreksafgifte vanaf datum publicatie van dit besluit.....	9
3.7	Datum van kracht worden van verplichtingen voor vaste gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers	11
3.8	Plus BULRIC kostprijs van directe interconnectie	12
3.9	Tarieven directe interconnectie	12
4	Dictum	15
4.1	Marktafbakening en aanmerkelijke marktmacht.....	15
4.2	Verplichtingen	15
4.2.1	<i>Tariefregulering</i>	15

4.3 Datum inwerkingtreding.....	16
Annex A De nieuwe tariefplafonds.....	17
Annex B Tariefplafonds voor mobiele gespreksafgifte	19
Annex C De BULRIC-kostenmodellering.....	20
Annex D BULRIC model en documentatie	27
Annex E Advies NMa	28
Annex F Nota van bevindingen naar aanleiding van consultatie	30
F.1 084/087-nummers	30
F.2 085-nummers	32
F.3 Plus BULRIC kostprijs van vaste gespreksafgifte	32
F.4 Glijpad van vaste gespreksafgifte vanaf datum publicatie.....	35
F.5 Plus BULRIC kostprijs van directe interconnectie	36
F.6 Tarieven directe interconnectie	37
F.7 Lokale interconnectie	39
Annex G Opmerkingen Europese Commissie	40
Annex H Afkortingen, begrippen, documenten	41

1 Inleiding

1.1 Inleiding

1. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) heeft op 31 augustus 2011 uitspraak¹ (hierna: CBb-uitspraak) gedaan inzake het marktanalysebesluit vaste en mobiele gespreksafgifte (hierna: primaire besluit).² Een groot deel van het besluit wordt door het CBb in standgehouden en blijft van kracht. Het CBb heeft een deel het besluit vernietigd en geeft het college van OPTA opdracht ten aanzien van de vernietigde onderdelen een nieuw besluit te nemen (hierna: nieuwe besluit). Dit nieuwe besluit beperkt zich tot de opdracht die het CBb aan het college geeft en ziet voornamelijk op de methode van kostentoekening. Ook de voorzieningen die het CBb in haar uitspraak heeft getroffen, blijven relevant voor de regulering van gespreksafgifte. Dit nieuwe besluit kan daarom in omvang beperkt blijven en heeft niet de volledige standaard structuur van een marktanalysebesluit.

1.2 Strekking van dit besluit

2. Gelet op de uitspraak van het CBb dient het college in het nieuwe besluit het volgende te onderzoeken:
- de marktafbakening en dominantieanalyse van 085-nummers en de wijze waarop deze nummers eventueel gereguleerd dienen te worden;
 - de plus BULRIC-kostprijs van vaste gespreksafgifte;
 - het glijpad voor vaste gespreksafgifte in de periode van 7 juli 2010 tot aan het nieuwe besluit;
 - het op de plus BULRIC-kostprijs gebaseerde glijpad voor vaste gespreksafgifte in de periode na het nieuwe besluit;
 - de plus BULRIC-kostprijs voor de in annex A tabel 17 van het primaire besluit genoemde directe-interconnectiediensten (zoals poorten en co-locatie);
 - het op die plus BULRIC-kostprijs gebaseerde eventuele glijpad voor directe-interconnectiediensten in de periode na het nieuwe besluit en de tariefplafonds die eventueel met terugwerkende kracht zullen gelden voor de reguleringsperiode van het primaire besluit.

1.3 Aanbieders van vaste en mobiele gespreksafgifte

3. Tabel 1 bevat een lijst van alle aanbieders van vaste en mobiele gespreksafgifte. Deze lijst is ongewijzigd ten opzichte van het primaire besluit. Telkens als in dit besluit een in tabel 1 genoemde aanbieder wordt vermeld, geldt dat onder deze aanbieder wordt verstaan: de genoemde aanbieder en

¹ LJN: BR6195.

² OPTA /AM/2010/201951, 7 juli 2010.

zijn groepsmaatschappijen als bedoeld in artikel 24b Boek 2 Burgerlijk Wetboek, voor zover zij actief zijn als aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken, bijbehorende faciliteiten of elektronische communicatiediensten op de markt voor vaste gespreksafgifte.

	Aanbieders van vaste gespreksafgifte	FTA	MTA
1	6G MOBILE BV (ex INMO)		X
2	ACN Europe B.V.	X	
3	Barablu Benelux Ltd	X	X
4	BBned N.V.	X	
5	BT Nederland N.V.	X	
6	CAIW Diensten B.V.	X	
7	Colt Telecom B.V.	X	
8	Coolwave Communications B.V.	X	
9	Easynet Nederland B.V.	X	
10	EDPnet B.V	X	
11	Edutel B.V.	X	
12	Elephant Talk Communications	X	X
13	EspritXB	X	
14	Global Call B.V.	X	
15	Global-E B.V.	X	
16	GnTel B.V.	X	
17	Hilf Telecom B.V.	X	
18	Infopact Netwerkdiensten B.V.	X	
19	Koninklijke KPN N.V.	X	X
20	Lancelot Telecom B.V.,	X	
21	Lycamobile Netherlands Ltd.		X
22	Online Breedband B.V.	X	
23	Orange Business Netherlands B.V.	X	
24	Ortel Telecom Internationaal B.V.	X	
25	PLEX Telecom B.V.	X	
26	RoutIT B.V.	X	
27	Scarlet Telecom B.V.	X	X
28	Schiphol Telematics	X	
29	Solcon Internetdiensten B.V.	X	

	Aanbieders van vaste gespreksafgifte	FTA	MTA
30	SpeakUp B.V.	X	
31	Tele2 Nederland B.V.	X	X
32	Teleena Holding B.V.	X	X
33	Telio Netherlands B.V.	X	
34	Tismi B.V.	X	
35	T-Mobile Netherlands B.V.	X	X
36	UPC Nederland B.V. (Liberty Global Europe N.V.)	X	
37	UPC Nederland Business B.V. (Liberty Global Europe N.V.)	X	
38	U-wiss B.V.	X	
39	Verizon Nederland B.V.	X	
40	Vodafone Libertel B.V.		X
41	Wavecrest Netherlands B.V.	X	
42	Ziggo B.V.	X	
	Totaal aantal	39	10

Tabel 1. Aanbieders van vaste en mobiele gespreksafgifte.

1.4 Structuur

4. Dit besluit heeft de volgende structuur. Hoofdstuk 2 beschrijft het verloop van de procedure. Hoofdstuk 3 is de beoordeling van de diverse onderwerpen die aan de orde zijn in dit besluit. Hoofdstuk 4 is het dictum.

5. Annex A bevat de tariefplafonds die worden opgelegd. Annex B bevat de tariefplafonds voor mobiele gespreksafgifte zoals die gelden op grond van de CbB-uitspraak. In Annex C gaat het college in op de beoordeling van de VoIP-licentiekosten en het bijstellen van de BULRIC-modellering. Annex D bevat de documentatie bij het BULRIC-model. Annex E is het advies van de NMa. In Annex F gaat het college in op de bedenkingen van marktpartijen. Annex G betreft de opmerkingen van de Commissie. Annex H bevat een lijst met afkortingen, begrippen, documenten en artikelen.

2 Verloop van de procedure

2.1 Procedure en betrokkenheid marktpartijen

6. Het college heeft dit nieuwe marktanalysebesluit aangekondigd op 20 september 2011³ en in die brief ook vragen gesteld die relevant waren voor het nemen van dit nieuwe besluit. Daarnaast heeft het college op 13 september 2011 vragen gesteld over de hoogte van de VoIP-licentiekosten (hierna: VoIP-vragenbrief).⁴

7. Het college heeft op de brief van 20 september van de volgende partijen reacties ontvangen: BT, Colt, CAIW, KPN, Lyca, T-Mobile, UPC, Vodafone en Ziggo. Het college heeft op de brief van 13 september van de volgende partijen reacties ontvangen: BT, KPN, Tele2, T-Mobile, UPC, Verizon, Vodafone en Ziggo. De antwoorden van marktpartijen op deze twee brieven zijn meegewogen in het nemen van dit nieuwe besluit.

2.2 Advies van de NMa

8. Het college heeft op grond van artikel 18.3 van de Tw het voorliggende ontwerpbesluit voor advies voorgelegd aan de raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit. Het advies van de raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit is bijgevoegd als Annex E van het besluit. De NMa onderschrijft in dit advies de afgebakende relevante markten en de dominantieanalyse.

2.3 Nationale consultatie

9. Op 7 november 2011 heeft het college het ontwerp van dit besluit bekend gemaakt. In overeenstemming met artikel 6b.1 van de Tw zijn belanghebbenden gedurende 6 weken in de gelegenheid gesteld hun schriftelijke zienswijze tegen het ontwerpbesluit aan het college kenbaar te maken. De integrale openbare versies van de bedenkingen van marktpartijen zijn gepubliceerd op de website van OPTA. Het college gaat in Annex F in op deze bedenkingen.

2.4 Opmerkingen Europese Commissie

10. [in te vullen in definitieve besluit] [verwijzing Annex G]

³ OPTA/AM/2011/202183, planning en vragen aan marktpartijen, 20 september 2011.

⁴ OPTA/AM/2011/202125, FTA-MTA-3-besluit - informatievordering VoIP-licentiekosten, 13 september 2011.

3 Beoordeling diverse onderwerpen

3.1 Inleiding en structuur

11. Dit hoofdstuk bevat de uitwerking en beoordeling van de onderwerpen die zijn genoemd in randnummer 2 van dit besluit.

3.2 085-nummers

12. Nummers uit de 085-reeks zijn niet-geografische nummers voor nomadisch gebruik (gebruik dat niet gekoppeld is aan één locatie), met een vergelijkbaar imago als geografische nummers, maar niet gebonden aan netnummergebieden. In het marktanalysebesluit is vastgesteld dat de 085-nummers wat betreft concurrentieomstandigheden vergelijkbaar zijn met geografische nummers. Het verschil met de geografische nummers is dat er vanuit het nummerplan al een maximum afgiftetarief geldt (tariefplafond van 1,1 eurocent per minuut en 0,9 eurocent per gesprek).⁵ Het college overweegt in het primaire besluit dat er geen aanwijzing is dat er prijsgerelateerde en andere mededingingsproblemen zullen optreden, zodat deze nummers buiten beschouwing kunnen blijven.⁶ De 085-nummers zijn om die reden in het primaire besluit buiten de afgebakende markt gebleven.

13. Het CBb heeft aangegeven dat het feit dat er zich geen mededingingsproblemen kunnen voordoen, niet van invloed behoort te zijn op de marktafbakening. Het CBb geeft het college van OPTA opdracht om 085-nummers op de juiste wijze in de marktafbakening te betrekken met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen.⁷

14. De opdracht van het CBb om 085-nummers op de juiste wijze in de marktafbakening te betrekken leidt ertoe dat gespreksafgifte op deze nummers dient te worden opgenomen in de markt voor vaste gespreksafgifte. Immers, in het primaire besluit is reeds onderbouwd dat de concurrentieomstandigheden van 085-nummers vergelijkbaar zijn met die voor de markt voor vaste gespreksafgifte. Het enige verschil is dat voor 085-nummers een nummerplanplafond geldt.

15. Op grond van het voorgaande stelt het college vast dat 085-nummers behoren tot de markt voor gespreksafgifte op geografische nummers, 085, 088-, 112- en 14xy- en 116xyz-nummers op een afzonderlijk vast netwerk in geheel Nederland.⁸ In het primaire besluit heeft het college al vastgesteld dat alle aanbieders van vaste gespreksafgifte aanmerkelijke marktmacht (hierna: AMM) hebben op de markt voor vaste gespreksafgifte op hun eigen netwerk.⁹ Deze conclusie wijzigt niet door de

⁵ Wijziging nummerplan: herdefinitie van geografische nummers en invoering van 085 en 091 van 4 juli 2006, Stcrt. 2006, 137; <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2006-137-p13-SC75944.html>.

⁶ Primaire besluit, randnummer 238.

⁷ CBb-uitspraak, r.o. 4.1.3.13 en 5 (dictum).

⁸ Dit onderdeel is aangepast naar aanleiding van de nota van bevindingen (zie randnummer 89).

⁹ Primaire besluit, dictumonderdeel V.

toevoeging van 085-nummers aan deze markt. Immers, de concurrentiesituatie voor gespreksafgifte op 085-nummers is vergelijkbaar met die voor andere nummers.

16. De vervolgvraag is of er (potentiële) mededingingsproblemen zijn. Op dat punt is relevant dat het ministerie van EL&I recent aan het college heeft laten weten dat het tariefplafond voor 085-nummers in het nummerplan binnen afzienbare termijn zal worden ingetrokken. Dit betekent dat er in ieder geval geen neerwaartse bijstelling van dit tariefplafond meer zal plaatsvinden. De toekomstige situatie is daarom thans fundamenteel anders dan ten tijde van het primaire besluit. In het primaire besluit is aangegeven dat behoudens het tariefplafond in het nummerplan de concurrentieomstandigheden voor 085-nummers vergelijkbaar zijn met die voor overige nummers. Dat betekent dat er thans ook voor gespreksafgifte op 085-nummers onder andere een reëel risico op buitensporig hoge tarieven is. Voor afgifte op 085-nummers dienen daarom passende verplichtingen opgelegd te worden. Nu de concurrentieomstandigheden en potentiële mededingingsproblemen gelijk zijn aan die van vaste gespreksafgifte, zijn daarmee dezelfde verplichtingen passend als voor afgifte op overige nummers in de afgiftemarkt, dat wil zeggen: toegangsregulering, tariefregulering (tariefplafonds) en de transparantieverplichting.

17. Gespreksafgifte op 085-nummers is tot op heden niet gereguleerd. Marktpartijen dienen hun organisatie in te richten op deze regulering. Om die reden is het college van oordeel dat voor gespreksafgifte op 085-nummers separaat een datum dient te worden bepaald waarop de tariefplafonds voor deze nummers van kracht worden. Het college bepaalt die datum in onderdeel 3.7 van dit besluit, nadat eerst het nieuwe glijpad voor vaste afgifte op overige nummers is vastgesteld.

3.3 084/087-nummers¹⁰

18. Het CBb heeft dictumonderdeel 11.1 (marktafbakening) van het FTA-MTA-3-besluit vernietigd voor zover het college daarin heeft geconcludeerd dat gespreksafgifte op 084/087-nummers op een afzonderlijk vast netwerk deel uitmaakt van de relevante markten.¹¹

19. In r.o. 4.1.3.10 concludeert het CBb: *“Het College is van oordeel dat het geheel van diensten dat wordt verricht nadat het gesprek bij netwerkaanbieder B is aangeboden en dat er toe strekt dat gesprek bij de nummergebruiker af te leveren uit verschillende onderdelen bestaat. Een van die onderdelen valt aan te merken als vaste gespreksafgifte, echter alleen voor zover het gesprek wordt afgegeven aan de PA-dienstverlener.^[12] Weliswaar zijn de onderdelen van de dienst, die er toe strekt dat door tussenkomst van de PA-dienstverlener de nummergebruiker wordt bereikt, onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar die omstandigheid maakt niet dat het geheel van de PA-dienstverlening kan worden aangemerkt als gespreksafgifte als omschreven onder randnummer 195 van het marktanalysebesluit. De desbetreffende beroepsgronden van KPN en Vodafone zijn derhalve*

¹⁰ Dit onderdeel is toegevoegd naar aanleiding van de nota van bevindingen (zie randnummer 89).

¹¹ CBb-uitspraak r.o. 5 (dictum van de uitspraak).

¹² PA-dienstverlener is een aanbieder van Persoonlijke Assistent-diensten.

gegrond. Het marktanalysebesluit dient in zoverre te worden vernietigd wegens strijd met artikel 6a.1, eerste en tweede lid, Tw.”

20. Gelet op de conclusie van het CBb dat alleen de afgifte van het gesprek aan de PA-dienstverlener kan worden aangemerkt als gespreksafgifte en het geheel van de PA-dienstverlening (inclusief de vervolgdienst) niet kan worden aangemerkt als gespreksafgifte, beoordeelt het college van OPTA thans uitsluitend de afgifte van het gesprek aan de PA-dienstverlener (hierna: gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst).

21. Het college is van oordeel dat de concurrentiesituatie voor gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst, vergelijkbaar is met die voor gespreksafgifte op geografische nummers, 085, 088-, 112- en 14xy- en 116xyz-nummers. Essentieel daarbij is dat gebruikers die bereikbaar zijn op (of via) 084/087-nummers, veelal niet bereikbaar zijn op andere nummers zodat er veelal geen alternatieven zijn voor het bellen naar en de gespreksafgifte op het 084/087-nummer.

22. Op grond van het voorgaande stelt het college vast dat gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst behoort tot de markt voor gespreksafgifte op geografische nummers, 084/087-nummers zonder vervolgdienst, 085, 088-, 112- en 14xy- en 116xyz-nummers op een afzonderlijk vast netwerk in geheel Nederland, aangeduid als “gespreksafgifte op een afzonderlijk vast netwerk” of kortweg “vaste gespreksafgifte”.

23. In het primaire besluit heeft het college reeds vastgesteld dat alle aanbieders van vaste gespreksafgifte AMM hebben op de markt voor vaste gespreksafgifte op hun eigen netwerk.¹³ Deze conclusie blijft ook na de toevoeging van 084/087-nummers zonder vervolgdienst aan deze markt gelijk. Immers, de concurrentiesituatie voor gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst is vergelijkbaar met die voor andere nummers in deze relevante markt en resulteren in dezelfde potentiële mededingingsproblemen.

24. Nu de concurrentieomstandigheden vergelijkbaar zijn en de potentiële mededingingsproblemen gelijk zijn aan die van vaste gespreksafgifte op andere nummerreeksen, zijn daarmee dezelfde verplichtingen passend als voor afgifte op overige nummers in de afgiftemarkt, dat wil zeggen: toegangsregulering, tariefregulering (tariefplafonds) en de transparantieplichting. Gelet op de marktafbakening gelden deze verplichtingen alleen voor afgifte op de 084/087-nummers en niet voor de daaraan gekoppelde vervolgdienst.

25. In de CBb-uitspraak is de regulering van gespreksafgifte op 084/087-nummers vernietigd zonder dat door het CBb een voorlopige voorziening is getroffen en zonder dat het college van OPTA is opgedragen om dit punt te herstellen.¹⁴ Nu marktpartijen hun organisatie moeten inrichten om gevolg te geven aan de regulering van afgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst, acht het college het passend om separaat een datum vast te stellen waarop deze verplichtingen van kracht zullen worden.

¹³ Primaire besluit, dictumonderdeel V.

¹⁴ Op dat punt wijkt de situatie wezenlijk af van de situatie voor tariefregulering van directe interconnectie.

Het college bepaalt die datum in onderdeel 3.7 van dit besluit, nadat eerst het nieuwe glijpad voor vaste gespreksafgifte op overige nummers is vastgesteld.

3.4 Plus BULRIC kostprijs van vaste gespreksafgifte

26. Het CBb heeft het college opdracht gegeven een nieuw besluit te nemen ten aanzien van onder andere de hoogte van de tariefplafonds voor vaste gespreksafgifte.¹⁵ Op grond van de CBb-uitspraak dienen die tariefplafonds te worden gebaseerd op de plus BULRIC-kostenmethodiek.¹⁶ De hoogte van de plus BULRIC-kostprijs voor vaste afgifte is al in het huidige kostenmodel berekend (0,57 cent per minuut¹⁷). Het CBb heeft in dat kader ook gewezen op mogelijke onduidelijkheid van de omvang van de VoIP-licentiekosten.¹⁸ Gelet op het voorgaande doet het college in dit besluit opnieuw onderzoek naar de hoogte van de VoIP-licentiekosten. Hiertoe zijn onder andere vragen gesteld aan een aantal marktpartijen (VoIP-vragenbrief, zie randnummer 6).

27. De VoIP-licentiekosten zijn de kosten voor de software van een VoIP-systeem. De rol van die licentiekosten wordt hier kort toegelicht. Voor het leveren van VoIP-diensten zijn in wezen drie zaken nodig. Ten eerste een netwerk dat in staat is IP-data te transporteren en te routeren. Dit netwerk wordt ook gebruikt voor andere diensten zoals internettoegang en TV. Bovenop dat transmissie- en routeringsnetwerk is specifieke apparatuur nodig voor het aanbieden van telefonie over IP: het VoIP-systeem. Het VoIP-systeem bestaat uit hardware en software. Dat maakt dat voor het leveren van telefonie ten tweede VoIP-hardware nodig is zoals centrale servers in het netwerk, die dienen als de centrales (switches) voor VoIP. Ten derde is VoIP-software nodig die op die hardware wordt geïnstalleerd. Om die software te gebruiken zijn licenties nodig zodat wordt gesproken van de VoIP-licentiekosten. De VoIP-licentiekosten zijn de dus kosten voor het gebruik van de VoIP-software.

28. In het oorspronkelijke BULRIC-model zijn de VoIP-licentiekosten op 12 euro per gebruiker per jaar geschat. In het licht van de uitspraak heeft het college die kosten opnieuw onderzocht. In de bedenkingen en in de beroepsprocedure is door vele partijen gesteld dat de VoIP-licentiekosten in het model te hoog zijn vastgesteld. Uit het onderzoek dat het college thans heeft uitgevoerd blijkt dat de VoIP-licentiekosten eerder inderdaad te hoog zijn geschat en neerwaarts moeten worden bijgesteld naar 5 euro per gebruiker per jaar. Dit wordt nader toegelicht in annex B.

¹⁵ CBb-uitspraak, r.o. 5.c.

¹⁶ CBb-uitspraak, r.o. 4.8.3.14 en 4.8.3.29.

¹⁷ Spreadsheet "service costing", werkblad "results fixed", cel O-65 ("regional incoming (direct)").

¹⁸ CBb-uitspraak r.o. 4.8.3.29: "*Het College acht het daarentegen mogelijk noch gewenst in deze uitspraak, zelf voorzien, ook voor vaste gespreksafgifte het uiteindelijk te bereiken tariefplafond vast te stellen. Het College overweegt hiertoe dat uit de stukken de kostprijs op basis van plus BULRIC niet met volstrekte zekerheid valt af te leiden, te minder omdat omtrent elementen die van betekenis zijn voor de vaststelling van de kosten van vaste afgifte, zoals de omvang van de VoIP licentiekosten, die door Vodafone, zij het te laat, gemotiveerd is bestreden, nog onduidelijkheid kan bestaan.*"

29. De plus BULRIC kostprijs voor vaste gespreksafgifte wordt daarmee 0,37 eurocent per minuut. De verschillende kostprijzen staan in de onderstaande tabel.

	Oorspronkelijk	Bijgesteld
Pure BULRIC	0,36	0,16
Plus BULRIC	0,57	0,37

**Tabel 2. Oorspronkelijke en bijgestelde kostprijzen.
Eurocent per minuut.**

3.5 Tariefplafonds van vaste gespreksafgifte in het verleden

30. In dit onderdeel is aan de orde welke tariefplafonds gelden voor vaste gespreksafgifte – met uitzondering van 085 – voor de periode van 7 juli 2010 (de datum van het in werking treden van het primaire besluit) en de datum van publicatie van dit nieuwe besluit.

31. In dat kader is ten eerste relevant dat het CBb concludeert dat een glijpad dat overeenkomt met hetgeen voor het jaar 2011 is vastgelegd in het WPC-IIa-besluit, door het college in redelijkheid kon worden vastgesteld.¹⁹ Dat betekent dat het CBb het glijpad zoals dat in het primaire besluit was vastgesteld voor vaste afgifte tot 1 januari 2012, onderschrijft. Ten tweede is relevant dat het CBb een voorlopige voorziening heeft getroffen voor de tariefplafonds voor vaste gespreksafgifte tot aan het tijdstip waarop door het college een nieuw besluit is genomen. Het CBb heeft bepaald dat tot die tijd voor vaste gespreksafgifte (regionaal en lokaal) de tariefplafonds gelden zoals die zijn vastgesteld in Annex A bij het primaire besluit voor de periode 2011 H2. Dit ter voorkoming van onzekerheid bij partijen over de tariefplafonds die gelden zolang door het college niet opnieuw is beslist.

32. Op grond van het voorgaande sluit het college voor de periode tot aan het nieuwe besluit aan bij de voorlopige voorziening van het CBb.

33. Het college verwacht dat het onderhavige besluit na de consultatieperiode in januari 2012 zal worden genomen. Het college is van oordeel dat het ook passend is de tariefplafonds voor vaste gespreksafgifte voor de periode 2011H2 door te trekken in 2012 tot - in ieder geval - het tijdstip waarop door het college een nieuw besluit is genomen. Immers, de CBb-uitspraak benadrukt in zijn uitspraak het belang van zekerheid. In dat licht is het niet passend om die zekerheid aan te tasten door met terugwerkende kracht andere plafonds op te leggen dan die in de voorlopige voorziening zijn vastgesteld.

3.6 Glijpad van vaste gespreksafgifte vanaf datum publicatie van dit besluit

34. In dit onderdeel beoordeelt het college wat de passende tariefplafonds zijn voor vaste gespreksafgifte – met uitzondering van 085 – vanaf de datum van publicatie van dit besluit.

¹⁹ CBb-uitspraak, r.o. 4.11.4.

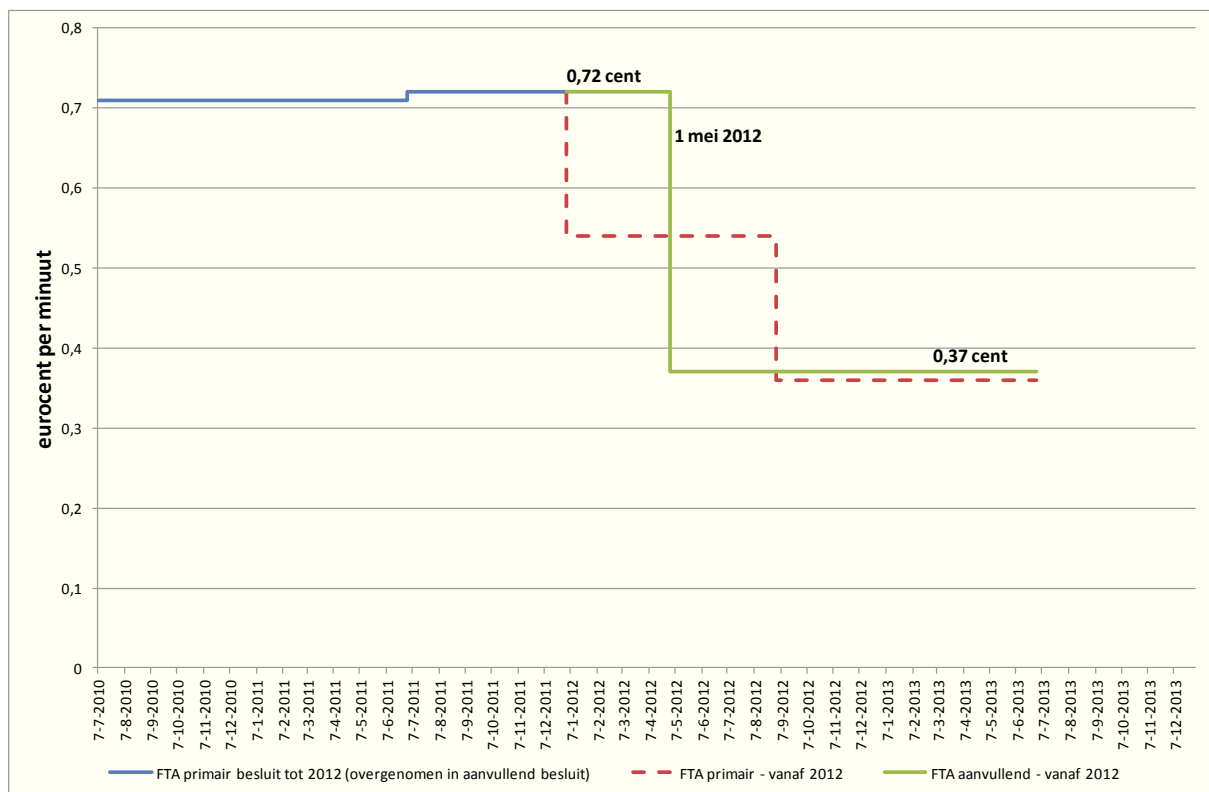
35. De plus BULRIC-kostprijs voor vaste gespreksafgifte is in onderdeel 3.3 vastgesteld op 0,37 eurocent per minuut. Dat is vrijwel hetzelfde niveau als ook voor het primaire besluit gold. In dat licht overweegt het college hier of het passend is om in dit nieuwe besluit het glijpad van het primaire besluit volledig over te nemen.

36. In onderdeel 3.5 is vastgesteld dat het passend is de tariefplafonds voor de periode 2011H2 door te trekken in 2012 tot het tijdstip waarop door het college een nieuw besluit is genomen. Op grond van het voorgaande en het feit dat marktpartijen voorbereidingen moeten treffen om aan de verplichting te voldoen, acht het college het niet passend een verlaging door te voeren kort na het in werking treden van dit besluit.

37. Het college is dan ook van oordeel dat het passend is het glijpad voor 2012 zoals opgenomen in het primaire besluit, te vervangen door één enkele verlaging die plaatsvindt halverwege de periode 1 januari tot 1 september 2012, te weten op 1 mei 2012. Ten opzichte van het primaire besluit is dit een redelijk omzetneutrale bijstelling.²⁰ Partijen worden door deze eenmalige verlaging ruimschoots in de gelegenheid gesteld dit nieuwe glijpad in hun tarieven door te voeren. Naar het oordeel van het college weegt dit voordeel zwaarder dan het nadeel dat de aanpassing minder geleidelijk verloopt. Het belang van een geleidelijke aanpassing is bij verlagingen die bij vaste gespreksafgifte aan de orde zijn, minder groot dan het belang van de verlagingen bij mobiele gespreksafgifte. Immers, bij mobiel zijn die verlagingen veel groter.

38. Het voorgaande betekent dat het tariefplafond op 1 mei 2012 voor regionale vaste gespreksafgifte een stap maakt van 0,72 naar 0,37 cent en voor lokale vaste gespreksafgifte een stap maakt van 0,53 naar 0,37 cent. Voor regionale vast gespreksafgifte is dit grafisch weergegeven in Figuur 1.

²⁰ Geen enkele aanpassing zal geheel omzetneutraal zijn omdat de hoeveelheid verkeer in verschillende maanden fluctueert.

Figuur 1. Glijpad voor regionale vaste gespreksafgifte (nieuwe glijpad weergeven ten opzichte van oude glijpad zoals vastgesteld in primaire besluit).

3.7 Datum van kracht worden van verplichtingen voor vaste gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers

39. In dit onderdeel beoordeelt het college de datum waarop de verplichtingen (inclusief het tariefplafond) voor 085-nummers en 084/087-nummers zonder vervolgdienst van kracht worden. In randnummer 17 en 25 is aangegeven dat het college die datum separaat zal bepalen.²¹

40. Het college overweegt daarbij het volgende. Ten eerste is het gewenst dat er enige voorbereidingstijd aanwezig is voor marktpartijen tussen de publicatie van dit besluit en het van kracht worden van de verplichtingen voor gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers zonder vervolgdienst. Ten tweede acht het college een glijpad voor deze nummers niet noodzakelijk. Gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers betreft immers een zeer gering deel van alle vaste gespreksafgifte en de verlaging van deze tarieven heeft dus een relatief beperkt effect. Ten derde acht het college het gewenst om indien mogelijk voor het ingaan van de verplichtingen voor 085-nummers en 084/087-nummers zonder vervolgdienst aan te sluiten bij de eerdere vastgestelde datum van 1 mei 2012 voor de verlaging van het tariefplafond voor vaste gespreksafgifte op andere

²¹ De hoogte van het uiteindelijke tariefplafond voor 085-nummers, dient gelijk te zijn aan het tariefplafonds voor vaste gespreksafgifte op overige nummers. Immers, de kostprijs voor gespreksafgifte op 085-nummers verschilt niet in significante mate met de kostprijs van vaste gespreksafgifte op andere nummers.

nummers. Bovendien geeft dit marktpartijen voldoende gelegenheid om zich op deze verplichting voor te bereiden.

41. Gelet op deze drie overwegingen is het college van oordeel dat het passend is dat de verplichtingen (inclusief het tariefplafond) voor vaste gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers zonder vervolgdienst van kracht wordt op 1 mei 2012. Voor deze datum is gespreksafgifte op deze nummerreeksen niet gereguleerd op basis van dit besluit.

3.8 Plus BULRIC kostprijs van directe interconnectie

42. Het CBb heeft het college opdracht gegeven een nieuw besluit te nemen over onder andere de hoogte van de tariefplafonds voor directe interconnectie.²² Dat betekent onder andere dat het college de plus BULRIC-kostprijs van deze tarieven dient vast te stellen.

43. Het college heeft Analysys Mason gevraagd de plus BULRIC-kostprijs van deze diensten vast te stellen. Het rapport van Analysys Mason is opgenomen als annex C.14.²³

44. Uit het onderzoek van Analysys Mason blijkt dat de plus BULRIC-kostprijzen voor twee dienstelementen 5 procent hoger zijn dan de pure BULRIC-kostprijzen. Er is daarom sprake van een beperkte verhoging omdat de vaste netwerkkosten al geheel aan de plus BULRIC-kostprijs van gespreksafgifteverkeer zijn toegerekend. Alleen de business overhead kosten (een opslag van 5 procent) dienen nog proportioneel te worden toegerekend aan de kostenelementen die bestaan uit apparatuur- en gebouwkosten.

45. In het volgende onderdeel zal door het college worden vastgesteld welke tariefplafonds er voor directe interconnectie zullen gelden en voor welke periode die tariefplafonds van toepassing zijn.

3.9 Tarieven directe interconnectie

46. In dit onderdeel beoordeelt het college of er met terugwerkende kracht tariefplafonds voor directe interconnectie dienen te worden vastgesteld voor de periode vanaf 1 september 2010²⁴ tot en met de datum van publicatie van dit besluit.

47. Het college is van oordeel dat in dit geval de tariefplafonds met terugwerkende kracht moeten worden opgelegd. De volgende overwegingen spelen daarbij een rol.

48. Ten eerste is door de CBb-uitspraak komen vast te staan dat tariefregulering ten aanzien van directe interconnectie passend is. Slechts de invulling van de tariefregulering op basis van de pure

²² CBb-uitspraak, r.o. 5.c.

²³ Analysys Mason, 14895-372 Final, Physical interconnection costs – note for OPTA, 12 September 2011. Gevoegd als annex C.14.

²⁴ 1 september 2010 was de oorspronkelijke datum waarop op grond van het primaire besluit de tariefplafonds voor directe interconnectie van kracht werden.

53. Gelet op het voorgaande is het college van oordeel dat het passend is dat de tariefplafonds voor directe interconnectie op basis van plus BULRIC met terugwerkende kracht per 1 september 2010 van kracht worden. De betreffende tariefplafonds zijn opgenomen in annex A tabel 4.

4 Dictum

4.1 Marktafbakening en aanmerkelijke marktmacht

I. Op grond van het voorgaande stelt het college vast dat 085-nummers behoren tot de markt voor gespreksafgifte op geografische nummers, 084/087-nummers zonder vervolgdienst, 085-, 088-, 112 en 14xy- en 116xyz-nummers op een afzonderlijk vast netwerk in geheel Nederland, aangeduid als “gespreksafgifte op een afzonderlijk vast netwerk” of kortweg “vaste gespreksafgifte”.

II. In het primaire besluit heeft het college vastgesteld dat er sprake is van een relevante markt voor “gespreksafgifte op afzonderlijke mobiele netwerken” of kortweg “mobiele gespreksafgifte”.

III. Voor iedere aanbieder van vaste gespreksafgifte is er een separate relevante markt voor vaste gespreksafgifte en voor iedere aanbieder van mobiele gespreksafgifte is er een separate relevante markt voor mobiele gespreksafgifte. Alle aanbieders die gespreksafgifte aanbieden zijn genoemd in paragraaf 1.3 van dit besluit (hierna: alle aanbieders).

IV. Het college stelt op grond van artikel 6a.2, eerste lid, van de Tw vast dat alle aanbieders van vaste gespreksafgifte beschikken over aanmerkelijke marktmacht op de markt voor vaste gespreksafgifte op hun eigen netwerk.

4.2 Verplichtingen

V. Voor alle aanbieders van vaste gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers zonder vervolgdienst gelden dezelfde verplichtingen als die zijn opgelegd aan de aanbieders voor vaste gespreksafgifte op overige nummers in de dictumonderdelen IX tot en met XVI van het primaire besluit. Deze verplichtingen zijn van kracht vanaf 1 mei 2012.

4.2.1 Tariefregulering

VI. Op grond van artikel 6a.7 van de Tw legt het college aan alle aanbieders van vaste en mobiele gespreksafgifte ten behoeve van het leveren van vaste gespreksafgifte en directe interconnectie op vaste en mobiele netwerken, tariefregulering op.

VII. Op grond van het tweede lid van artikel 6a.7 van de Tw legt het college aan alle aanbieders de verplichting op kostengeoriënteerde tarieven te hanteren. Dit betekent dat alle aanbieders tarieven dienen te hanteren die niet boven de door het college te bepalen tariefplafonds mogen liggen. Deze tariefplafonds zijn opgenomen in annex A. De tariefplafonds zijn van kracht vanaf de in annex A genoemde data.

4.3 Datum inwerkingtreding

VIII. Dit besluit treedt in werking op [datum publicatie definitieve besluit] en werkt terug tot 7 juli 2010.

HET COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT

w.g.

prof. dr. M.W. de Jong, plv. voorzitter

Beroepsmogelijkheid

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven te Den Haag.

Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage.

Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Informatie hierover kan worden ingewonnen bij de griffie van het College, telefonisch bereikbaar op (070) 381 39 10 of (070) 381 39 30.

Annex A De nieuwe tariefplafonds

54. Deze annex bevat de nieuwe tariefplafonds die met dit besluit worden vastgesteld. Tabel 3 bevat de tariefplafonds voor vast afgifteverkeer (minuten).

55. Tabel 4 bevat de tariefplafonds voor *alle* dienstelementen van directe interconnectie. Andere diensten (of dienstelementen) dan die in deze tabel zijn genoemd, mogen door aanbieders niet in rekening worden gebracht. De tariefplafonds voor co-locatie zijn uitsluitend van toepassing indien co-locatie uitsluitend wordt afgenomen in het kader van vaste en/of mobiele gespreksafgifte. Dit betekent dat indien een partij co-locatie afneemt voor een verzameling van diensten waaronder naast afgifte ook andere diensten, bijvoorbeeld gespreksopbouw, deze tariefplafonds niet van toepassing zijn. Indien die andere diensten niet zijn gereguleerd, gelden ongereguleerde tarieven. Indien die andere diensten wel zijn gereguleerd (bijvoorbeeld bij gespreksopbouw op het netwerk van KPN) dan geldt het gereguleerde co-locatietarief van die andere diensten.

Dienst	2010 H2	2011 H1	2011 H2	1 januari 2012 – 1 mei 2012	vanaf 1 mei 2012
Vaste gespreksafgifte (regionaal)	0,71	0,71	0,72	0,72	0,37
Idem (lokaal) ²⁷	0,50	0,52	0,53	0,53	0,37

Tabel 3. Tariefplafonds voor minuten voor regionale vaste gespreksafgifte in eurocenten per minuut. De tariefplafonds zijn van kracht vanaf 7 juli 2010. Voor gespreksafgifte op 085-nummers en 084/087-nummers zonder vervolgdienst worden de tariefplafonds pas van kracht vanaf 1 mei 2012.²⁸

²⁷ Zie randnummer 672 van het primaire besluit.

²⁸ Zie randnummer 41.

Dienst	eenheid	tariefplafond
Vorbereiding en testen		
Nieuwe interconnectie	euro	50.700
Nieuwe interconnectielocatie	euro/locatie	31.000
Uitbreiding van poorten op een bestaande interconnectielocatie	euro	1.900
Beëindiging van interconnectie	euro/locatie	7.700
Maandelijkse tarieven		
Maandelijkse kosten per aanbieder voor alle locaties	euro/maand	2.000
E1 interconnectiepoort		67
Co-locatietarieven		
Footprint (per 2m2) (plus energie, airco en kast) ²⁹	euro/maand	356

Tabel 4. Tariefplafonds voor directe interconnectie van vaste en mobiele gespreksafgifte. Deze plafonds gelden vanaf 1 september 2010 voor de hele reguleringsperiode.³⁰

56. De dienst 'uitbreiding van poorten op een bestaande interconnectielocatie' is gedefinieerd als iedere uitbreiding van poorten die een afnemer in één keer bestelt en geleverd kan krijgen, ongeacht het aantal bestelde poorten en in het geval er al interconnectie is, met een bestaand aantal poorten. Het tarief is dus niet van toepassing op de levering van de initieel bestelde hoeveelheid poorten bij nieuwe interconnectie of bij een nieuwe locatie. De kosten van dat laatste vallen onder de plafonds voor 'nieuwe interconnectie' en 'nieuwe interconnectielocatie'. Het kan dus gaan om bijvoorbeeld 1 poort of 200 poorten zolang deze uitbreiding van poorten maar in één keer wordt besteld en (wat betreft de afnemer) in één keer kan worden geleverd. De dienst betreft alleen het uitbreiden van poorten.

²⁹ Dit tarief dekt alle kosten per co-locatie footprint en is dus inclusief de kosten voor de energie (onafhankelijk van daadwerkelijk energiegebruik), voedingsapparatuur om die energie te leveren, airco en de kast waarin de afnemer van co-locatie zijn apparatuur kan plaatsen.

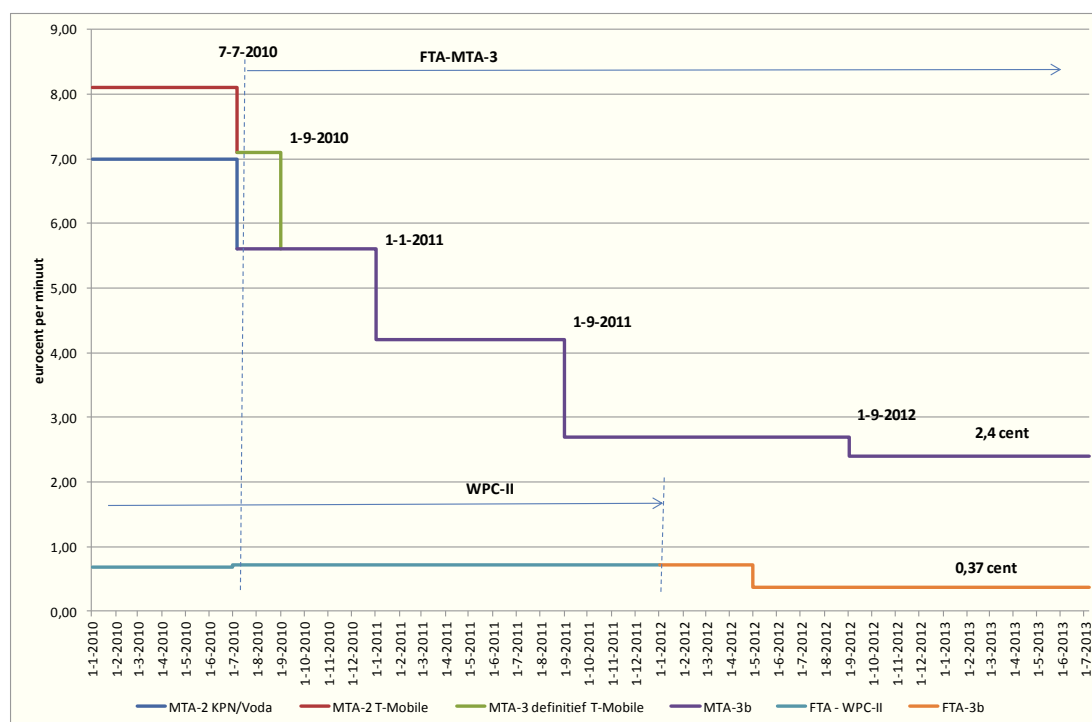
³⁰ Zie primaire besluit annex I onderdeel I.5.11.4. Voor interconnectie in het kader van vaste gespreksafgifte blijven de bestaande plafonds, die op basis van het WPC-IIa-besluit gelden, van kracht tot 1 september 2010.

Annex B Tariefplafonds voor mobiele gespreksafgifte

57. Deze annex bevat in tabel 5 ter informatie de tariefplafonds voor mobiele gespreksafgifte zoals die gelden op grond van de CBb-uitspraak.³¹ Figuur 2 bevat een grafische weergave van de tariefplafonds voor vaste en mobiele gespreksafgifte.

Dienst	7 - 7 - 2010 tot 1 - 9 - 2010	1 - 9 - 2010 tot 1 - 1 - 2011	1 - 1 - 2011 tot 1 - 9 - 2011	1 - 9 - 2011 tot 1 - 9 - 2012	vanaf 1 - 9 - 2012
Mobiele gespreksafgifte	5,6	5,6	4,2	2,7	2,4
Mobiele gespreksafgifte T-Mobile (en MVNO's die gebruikmaken van het netwerk van T-Mobile) tot 1 september 2010 ³²	7,1				

Tabel 5. Tariefplafonds voor minuten voor mobiele gespreksafgifte in eurocenten per minuut.

Figuur 2. Tariefplafonds (glijpaden) voor vaste en mobiele gespreksafgifte.

³¹ CBb-uitspraak, r.o. 4.10.4 en 5.a.

³² Na 1 september 2010 geldt voor T-Mobile het generieke (symmetrische) tariefplafond voor mobiele afgifte.

Overzicht van de verschillende rapportages

70. In Figuur 3 zijn de resultaten van de rapportages van de zeven aanbieders weergegeven. Het rekenkundig gemiddelde van deze cijfers is een VoIP-kostprijs van 0,22 cent per minuut.

Figuur 3. Gerapporteerde VoIP-kostprijzen (hardware plus software) in eurocent per minuut. Ruwe rapportages zonder bijstellingen voor bezettingsgraad. [VERTROUWELIJK]

71. In Figuur 4 is een bijgesteld overzicht gegeven uitgaande van 80% bezettingsgraad. Deze uitkomsten worden in de figuur ook vergeleken met de VoIP-kostprijs (0,44 cent per minuut) zoals die in het oorspronkelijke plus BULRIC-model is berekend op basis van VoIP-licentiekosten van 12 euro per jaar. Uit deze figuur blijkt dat de bijgestelde gerapporteerde kostprijzen zich allen aanzienlijk onder de 0,44 cent per minuut bevinden. Het college is van oordeel dat deze resultaten een sterke aanwijzing zijn dat in het oorspronkelijke BULRIC model de VoIP-licentiekosten te hoog zijn geschat.

Figuur 4. Bijgestelde VoIP-kostprijzen in eurocent per minuut (80% bezettingsgraad). [VERTROUWELIJK]

Vaststellen van de VoIP-licentiekosten

72. Het college is van oordeel dat de rapportages van **[vertrouwelijk: XXXXXXXXXXXXXXXX]** de twee meest betrouwbare indicaties vormen. Dat geldt te meer als ze in samenhang worden gezien. De rapportage van **[vertrouwelijk: XX]**,³⁷ terwijl de rapportage van **[vertrouwelijk: XXXXXXXXXXXX]**³⁸ daarop een goede controle vormt omdat er sprake is van een dienst die door een externe partij wordt beheerd waardoor deze kostprijs kan worden gezien als een marktprijs. De overige rapportages vormen een aanvullende controle. Daarbij geldt dat het niet bijgestelde gemiddelde van de door alle aanbieders gerapporteerde kostprijs (0,22 cent, zie randnummer 70) op hetzelfde niveau ligt als de kostprijs van de twee aanbieders die de meest betrouwbare indicatie vormen.

73. In de rapportage van **[vertrouwelijk: XXXXXXXXXXXXXXXX]**³⁹ zijn de VoIP-licentiekosten **[vertrouwelijk: XXXXXXXXX]** euro per jaar wat betekent dat haar softwarekosten ongeveer **[vertrouwelijk: XXXXXXXXX]** procent van VoIP-kosten bedragen. Dat de softwarekosten een groot

³⁷ Het college is van oordeel dat deze informatie vertrouwelijk is aangezien het feit dat de kostprijzen van deze aanbieder in rapportage de basis is van de bijgestelde VoIP-licentiekosten. Het college is van oordeel dat niet herleidbaar mag zijn wie deze aanbieder is, omdat dit concurrentiegevoelige informatie zou prijsgeven over de kostprijs van de betreffende aanbieder en de prijsstelling van haar leverancier.

³⁸ Het college is van oordeel dat deze informatie vertrouwelijk is om dezelfde reden als genoemd in voetnoot 37.

³⁹ Een van de aanbieders die in de voorgaande alinea is genoemd.

schatting van Analysys Mason te twijfelen. Pas tijdens de beroepsprocedure werd door één partij in een vrij late fase een onderbouwing van haar eigen kostprijs verstrekt.

78. Zoals eerder opgemerkt heeft het college nu van veel meer partijen gegevens ontvangen van een betere kwaliteit. Op basis daarvan dient de hoogte van de VoIP-licentiekosten te worden bijgesteld.

Annex D BULRIC model en documentatie

79. Tabel 7 bevat een inventarisatie van de documentatie bij het BULRIC model. Deze documenten zijn als separate documenten gevoegd bij dit besluit.

Annex	Naam
C.1	Conceptual approach for the fixed and mobile BULRIC models VERSION AFTER INDUSTRY COMMENT
C.2	IG1 presentation
C.3	IG2 presentation
C.4	Updated IG2 presentation
C.5	IG3 presentation
C.6	Discussion of operator responses on draft model, Annex to model documentation
C.7	Model final results (cost prices)
C.8	Model documentation
C.9	Inputs description
C.10	Model flow diagrams
C.11	Final BULRIC models - spreadsheets
C.12	Note on VoIP adjustment (beschrijft de correctie die is doorgevoerd in de berekening van kosten VoIP-licentie)
C.13	Naar aanleiding van VoIP adjustment gewijzigde spreadsheet 'fixed.xls'
C.14	Analysys Mason, 14895-372 Final, Physical interconnection costs – note for OPTA, 12 September 2011

Tabel 7. BULRIC-model en documentatie.

Annex E Advies NMa

80. Het college heeft op grond van artikel 18.3 van de Tw het voorliggende ontwerpbesluit voorgelegd aan de Raad van Bestuur van de NMa. De Raad van Bestuur heeft bij brief van 31 oktober 2011 gereageerd. Dit advies is hierna opgenomen.

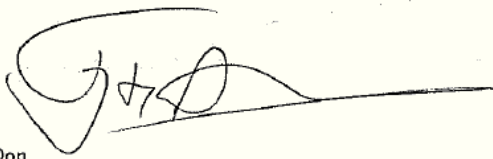
Nederlandse Mededingingsautoriteit		NMa	
<i>Aan</i>			
Het college van OPTA T.a.v. mevrouw mr. K.J. Graver Postbus 90420 2509 LK Den Haag			
			per post per fax
<i>Datum</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>	<i>Bijlage(n)</i>
31 OKT 2011		11156908	
<i>Onderwerp</i>			
Advies Marktanalyse vaste en mobiele gespreksafgifte			
Geachte mevrouw Graver,			
Het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (hierna: OPTA) heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de NMa) op 28 oktober 2011 het ontwerpbesluit Marktanalyse vaste en mobiele gespreksafgifte gestuurd.			
Op grond van het samenwerkingsprotocol tussen OPTA en NMa consulteert OPTA in het kader van haar marktanalyses gebruikelijk de NMa over de marktafbakening en de vraag of marktpartijen aanmerkelijke marktmacht (AMM) hebben. Hierbij treft u mijn advies aan.			
De NMa onderschrijft de afgebakende markten en de dominantieanalyse in het bovengenoemde marktanalysebesluit.			
<i>Postbus 16326</i>	<i>Muzenstraat 81</i>	<i>T: [070] 330 33 30</i>	<i>E-mail: info@nma.nl</i>
<i>2500 BH Den Haag</i>	<i>2511 WB Den Haag</i>	<i>F: [070] 330 33 70</i>	<i>Website: www.nma.nl</i>

NMa

Indien er nog vragen zijn, kan contact worden opgenomen met de heer Erik Kloosterhuis (070-3303329).

Hoogachtend,

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit
namens deze,

A handwritten signature in black ink, appearing to be "H. Don", written over a horizontal line.

Henk Don
Lid van de Raad van Bestuur

Annex F Nota van bevindingen naar aanleiding van consultatie

81. In deze annex adresseert het college de bedenkingen (zienswijzen) van marktpartijen. De bedenkingen worden zoveel mogelijk per onderwerp en conform de structuur van dit besluit behandeld. Daar waar het college naar aanleiding van de bedenkingen wijzigingen aanbrengt in het besluit wordt dat met verwijzingen naar randnummers aangegeven. In het besluit zelf wordt vanuit die wijzigingen ook terugverwezen naar de aan de wijziging ten grondslag liggende bedenking(en).

82. Het college heeft bedenkingen ontvangen van de volgende partijen: BCPA (BT, Colt en Verizon) Koninklijke KPN N.V. (hierna: KPN), Tele2 Nederland B.V. (hierna: Tele2), T-Mobile Netherlands B.V. (hierna: T-Mobile), UPC Nederland B.V. en UPC Nederland Business B.V. (hierna: UPC), Vodafone Libertel B.V. (hierna: Vodafone). De openbare bedenkingen zijn te vinden op de website van OPTA.⁴¹ De bedenkingen van partijen worden kortweg aangehaald als zienswijze [naam partij] plus een eventuele verwijzing naar de bladzijde of het randnummer van de zienswijze van de desbetreffende partij.

F.1 084/087-nummers

83. BCPA⁴² meent dat 084/087-nummers moeten worden gerekend tot de relevante markt. Er is geen enkele reden om terug te komen op de analyse van dit onderdeel in de marktafbakening. De recente uitspraak van het CBb, waarbij het dictumonderdeel met betrekking tot 084/087-nummers is vernietigd, brengt niet met zich mee dat gespreksafgifte op 084/087-nummers op een afzonderlijk vast netwerk niet langer deel uit moet maken van de relevante markt.

84. BCPA steunt de analyse van het college in het FTA-MTA-3-besluit met betrekking tot de marktafbakening en met betrekking tot de mededingingsproblemen die zich voordoen bij het gebruik van 084/087-nummers.

85. BCPA betoogt dat het CBb uitsluitend heeft bepaald dat het geheel van 084/087-dienstverlening (nadat het gesprek door netwerkaanbieder A aan netwerkaanbieder B is aangeboden) niet kan worden aangemerkt als gespreksafgifte als omschreven onder randnummer 195 van het FTA-MTA-3-besluit. Dit geheel van dienstverlening is weliswaar onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar van vaste gespreksafgifte is alleen sprake voor zover het gesprek wordt afgegeven aan de PA-dienstverlener. De PA-dienst valt dus niet onder de marktafbakening, en is dus niet gereguleerd. Het CBb heeft de hierop gerichte beroepsgronden van KPN en Vodafone gegrond verklaard. BCPA benadrukt dat het CBb niet heeft gezegd dat de analyse van het college ten aanzien van de mededingingsproblemen onjuist is.

86. BCPA meent dat het college een duidelijk onderscheid dient te maken tussen gespreksafgifte op 084/087-nummer en de vervolgdienst. BCPA benadrukt dat het college daarmee niet zou ingaan tegen de uitspraak van het CBb maar juist gehoor geeft aan die uitspraak.

⁴¹ Alle openbare zienswijzen: <http://www.opta.nl>.

⁴² Zienswijze BCPA, samenvatting gehele zienswijze.

87. Volgens BCPA zou het college het besluit kunnen verbeteren door duidelijk aan te geven dat gespreksafgifte eindigt bij een gebelde gebruiker *of de aanbieder/dienstverlener die in het kader van zijn dienstverlening gebruik maakt van het bestemmingsnummer waarop een bepaalde dienst wordt geleverd*. Daarmee wordt duidelijk dat de PA-dienst (vervolgdienst) geen onderdeel is van gespreksafgifte.

88. BCPA meent dat daarmee een einde kan worden gemaakt aan de bestaande commerciële praktijk, waarbij de beller wordt opgezadeld met de (vaak onverwacht) hoge kosten van 084/087-dienstverlening. Die kosten moeten worden gedragen door degene die gebruik maakt van de PA-dienst en niet door de nietsvermoedende beller.

89. Het **college** onderschrijft dat de CBb-uitspraak ruimte laat om uitsluitend de gespreksafgifte op 084/087-nummers (dus zonder de vervolgdienst) in de markt voor vaste gespreksafgifte op te nemen⁴³ en dat de CBb-uitspraak niet bestrijdt dat er potentiële mededingingsproblemen kunnen zijn met gespreksafgifte op 084/087-nummers. Het college was in voorgaande marktbesluiten van oordeel dat er potentiële mededingingsproblemen waren voor gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst. Door de CBb-uitspraak is duidelijk geworden dat de vervolgdienst geen onderdeel is van gespreksafgifte. Het college volgt de zienswijze van BCPA dat vaste gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst behoort tot de markt voor vaste gespreksafgifte en dat voor gespreksafgifte op 084/087-nummers sprake is van de dezelfde potentiële mededingingsproblemen als die zijn vastgesteld voor overige nummerreeksen die tot de relevante markt behoren. Het college heeft de hoofdtekst van het besluit op dit punt aangepast.⁴⁴

90. **BCPA**⁴⁵, **Tele2**⁴⁶ en **UPC**⁴⁷ stellen dat het CBb er ten onrechte vanuit gaat dat het college in het FTA-MTA-3 de gehele PA-dienst – dus ook de vervolgdienst – heeft willen reguleren. Zij concluderen dit op basis van de in randnummer 195 van het FTA-MTA-3-besluit gegeven beschrijving van de gespreksafgifte. Die beschrijving van het college vermeldt een gebruiker of bestemmingnummer als plaats waar gesprekken worden afgeleverd. Zij constateren bovendien dat er een noodzaak is voor regulering van gespreksafgifte op 084/087-nummers.

91. Het **college** heeft in het FTA-1-, FTA-2- en FTA-MTA-3-besluit de problemen met deze diensten geadresseerd door voor de gespreksafgifte op 084/087-nummers *inclusief* de vervolgdienst één tariefplafond op te leggen. De beperking “zonder vervolgdienst” die thans door het college is opgenomen, gold in voorgaande besluiten niet.

⁴³ Dit volgt uit r.o. 4.1.3.10: “Een van die onderdelen valt aan te merken als vaste gespreksafgifte, echter alleen voor zover het gesprek wordt afgegeven aan de PA-dienstverlener.”

⁴⁴ Zie onderdeel 3.3.

⁴⁵ Zienswijze BCPA, blz.5.

⁴⁶ Zienswijze Tele2, blz.5.

⁴⁷ Zienswijze UPC, punt 2 (blz.3).

92. **KPN**⁴⁸ meldt dat randnummer 15 en dictumonderdeel 4.1 onder I van het ontwerpbesluit per abuis nog steeds 084/087-nummers noemt als onderdeel van de markt voor vaste gespreksafgifte. Ook **Vodafone**⁴⁹ wijst op dit punt en stelt dat regulering van deze nummers in strijd lijkt met de CBb-uitspraak.

93. Het **college** verwijst naar haar reactie op de zienswijze van BCPA (randnummer 89). Het college is van oordeel dat deze zienswijzen van KPN en Vodafone thans niet meer relevant zijn in het kader van de aangebrachte beperking “zonder vervolgdienst”. Regulering van vaste gespreksafgifte op 084/087-nummers zonder vervolgdienst is in ieder geval niet in strijd met de CBb-uitspraak.

F.2 085-nummers

94. **Tele2**⁵⁰ kan zich vinden in de door het college voorgenomen regulering van 085-nummers en de ingangsdatum van 1 mei 2012, maar stelt een latere ingangsdatum van de tariefplafonds voor. **UPC**⁵¹ benadrukt de noodzaak van regulering van gespreksafgifte op 085-nummers. UPC signaleert een ‘vlucht’ naar 085-nummers, omdat deze thans nog een hoger afgiftetarief hebben.

95. Het **college** neemt kennis van deze zienswijzen die het besluit op dit punt (inclusief de ingangsdatum van 1 mei 2012) onderschrijft.

F.3 Plus BULRIC kostprijs van vaste gespreksafgifte

96. **KPN**⁵² geeft aan dat zij niet de indruk heeft dat haar eigen kosten erg hoog zijn. In het algemeen blijkt dat ook niet uit efficiency onderzoeken in het verleden of uit benchmarks.

97. Het **college** deelt de mening dat uit efficiency onderzoek in het verleden niet is gebleken dat de kosten van het vaste netwerk van KPN in zijn totaliteit inefficiënt hoog zijn. Dat neemt niet weg dat kosten op deelaspecten van dat netwerk (zoals de VoIP-kosten) significant hoger (kunnen) zijn dan die van andere aanbieders.

98. **KPN** geeft aan dat uit het ontwerpbesluit niet duidelijk wordt of de informatie die aanbieders hebben verstrekt vergelijkbaar is met de uitgangspunten van de hypothetische aanbieder die wordt gemodelleerd; namelijk een operator die de helft van de markt en ook zakelijke klanten (met hoge eisen aan diverse functionaliteiten, waaronder bereikbaarheidsfuncties) moet kunnen bedienen.

99. Het **college** vermeldt hier dat de informatie die aanbieders hebben geleverd veelal⁵³ de werkelijke kosten van die aanbieders betreffen. Dat die aanbieders (vooral in schaal) verschillen van de gemodelleerde aanbieder, maakt de door die aanbieders aangeleverde gegevens nog niet minder

⁴⁸ Zienswijze KPN, blz. 2.

⁴⁹ Zienswijze Vodafone, blz. 2.

⁵⁰ Zienswijze Tele2, blz. 7.

⁵¹ Zienswijze UPC, punt 2 (blz. 2)

⁵² Zienswijze KPN, blz.2.

⁵³ Een uitzondering hierop is Vodafone die haar werkelijke eigen kosten heeft geëxtrapoleerd naar de kosten van de – grotere – gemodelleerde hypothetische aanbieder met 50 procent marktaandeel.

relevant. Dat de rapporterende aanbieders (met uitzondering van KPN) in schaal kleiner zijn dan de gemodelleerde hypothetische aanbieder, betekent hoogstens dat hun gerapporteerde kostprijs aan de hoge kant zal zijn. De grotere gemodelleerde aanbieder zal door mogelijke schaalvoordelen wellicht een iets lagere kostprijs hebben. Overigens lijken de schaalvoordelen voor VoIP-kosten beperkt omdat veel bouwstenen op incrementele wijze kunnen worden toegevoegd, zodat de vaste kosten dus relatief beperkt zijn. Veel van de rapporterende aanbieders bieden ook zakelijke telefoniediensten aan, zodat ook op dat punt geen sprake lijkt van een onderschatting van de kosten.

100. **KPN** maakt een berekening waaruit zij de conclusie trekt dat de gerapporteerde kosten onrealistisch laag zijn. KPN berekent op basis van haar eigen VoIP-kostprijs (0,60 cent) en het kostprijsniveau van de twee aanbieders wiens informatie de meest betrouwbare indicatie vormen, de kostprijs die de overige vier aanbieders moeten hebben gerapporteerd en komt daarmee op 0,115 cent. KPN acht dit niet realistisch omdat in het BULRIC-model alleen al voor de VoIP-hardwarekosten 0,10 cent berekend wordt en geen enkele partij tegen die berekening bezwaar heeft gemaakt. Volgens KPN zou dat bijvoorbeeld veroorzaakt kunnen zijn doordat geen VoIP-hardwarekosten in de kostenopgave zijn opgenomen, en/of dat het bijvoorbeeld kosten van een simpel VoIP-platform betreft, enkel bedoeld voor eenvoudige consumentendiensten.

101. Het **college** constateert dat de uitkomst van de berekening van KPN bij benadering gelijk is aan de gemiddelde gerapporteerde kostprijs van de overige vier aanbieders.⁵⁴ Het college is het met KPN eens dat deze kostprijsrapportages aan de lage kant lijken. In de vertrouwelijke passages van annex C is dat ook door het college aangegeven. Dit is ook de reden dat het college de rapportage van twee andere aanbieders als meest betrouwbaar beschouwt en de bijstelling van de VoIP-licentiekosten ook primair op die twee aanbieders wordt gebaseerd. De mogelijke verklaringen die KPN aanvoert, lijken echter niet juist. Twee van deze vier aanbieders geven in een rapportage een kostenopbouw die wel degelijk de hardwarecomponenten bevat. Alle vier deze aanbieders bieden zakelijke diensten aan en rapporteren hun totale VoIP-kosten. Het college acht de gegevens van deze vier aanbieders dan ook voldoende betrouwbaar als een controle op de gegevens van de twee aanbieders die de meest betrouwbare indicatie vormen.

102. Het college onderschrijft niet de redenering van KPN dat: "de uitkomst onrealistisch laag lijkt, omdat geen enkele aanbieder bezwaar heeft gemaakt tegen de in het BULRIC-model berekende kostprijs van 0,1 cent voor VoIP-hardware." Die redenering van KPN lijkt uit te gaan van de aanname dat aanbieders bezwaar maken indien het BULRIC-model op kleine onderdelen een kostprijs berekent die afwijkt van hun eigen kostprijs op die onderdelen. Die aanname is naar het oordeel van het college niet juist.

103. **KPN** is van mening dat het college, gezien de conceptuele uitgangspunten van het model, vooral naar de kosten van KPN en de gezamenlijke kabelaanbieders had moeten kijken. De hypothetische aanbieder is hierop gebaseerd, en dient de helft van de markt met de vaste

⁵⁴ Het werkelijke gemiddelde van deze vier aanbieders [vertrouwelijk: XXXXXXXX] wijkt iets af van de berekening van KPN omdat het college in randnummer 72 stelt dat het gemiddelde van de twee aanbieders die de meest betrouwbare indicatie vormen op hetzelfde niveau ligt. Dit betekent niet dat het gemiddelde van deze aanbieders exact gelijk is aan 0,22 cent.

netwerkdiensten te bedienen. KPN heeft het sterke vermoeden dat de nu gebruikte kosteninformatie niet consistent is met deze uitgangspunten.

104. In reactie hierop geeft het **college** aan dat de twee grootste kabelaanbieders, Ziggo en UPC, twee van de zeven rapporterende aanbieders zijn en dat hun rapportages in de bijstelling van de VoIP-licentiekosten zijn meegewogen.

105. **KPN** kan niet zien welke twee partijen het college beschouwt als representatief, maar vertrouwt er op dat het college zich hier niet baseert op opgaven van partijen die niet in Nederland als vaste netwerkaanbieder actief zijn.

106. Het **college** heeft in randnummer 72 gemotiveerd waarom zij de identiteit van de twee gebruikte aanbieders als representatief beschouwt en betrouwbaar acht. Het college kan dan ook geen uitspraak doen over de identiteit beide aanbieders, behalve dat het hier niet gaat om KPN. Alle rapporterende partijen bieden vaste telefonie aan in Nederland. Een van de rapporterende partijen heeft goed gedocumenteerde kostprijzen gebruikt zoals die voor haar gelden binnen Europa (waaronder Nederland). Dergelijke gegevens zijn naar het oordeel van het college niet minder relevant, te meer omdat uitgegaan wordt van de uitgangspunten zoals Analysys Mason die voor de Nederlandse hypothetische aanbieder op de vaste markten heeft gehanteerd.

107. **KPN**⁵⁵ acht de bijgestelde kostprijs berekening voor KPN nietszeggend omdat de kosten van één platform buiten beschouwing worden gelaten en het college met een normatieve netwerkbezetting van 80% werkt, terwijl Analysys Mason voor alle activa een bezetting van 80% hanteert.

108. Het **college** benadrukt dat de betreffende bijstelling alleen een illustratie is en geen rol speelt in de bijstelling van de VoIP-licentiekosten. Niettemin acht het college deze illustratie nog steeds juist. Er wordt één VoIP-platform buiten beschouwing gelaten omdat deze gelet op de bezetting niet noodzakelijk is. Daarnaast is het niet juist dat Analysys Mason voor alle activa een bezetting van 80% hanteert. Weliswaar hanteert Analysys Mason voor activa die een rol spelen bij de VoIP-hardwarekosten⁵⁶ 80%, maar voor VoIP-software is de gehanteerde bezetting 100%. Daar de softwarekosten ruwweg 65% van de totale VoIP-kosten (hardware plus software) bedragen, is een gemiddelde bezetting van 80% voor de totale VoIP-activa niet onredelijk.

109. **UPC**⁵⁷ kan op grond van de in het ontwerpbesluit opgenomen informatie niet beoordelen of de drastische vermindering van de kostprijs van VoIP-licenties gerechtvaardigd is en is van mening dat het college dit in het definitieve besluit dient te verduidelijken.

110. Het **college** is van oordeel dat gegeven de betrouwbaarheid van de door partijen gerapporteerde informatie niet meer duidelijkheid kan worden geboden. Overigens maakt UPC niet duidelijk op welke wijze zij vindt dat die extra duidelijkheid met inachtneming van de betrouwbaarheid,

⁵⁵ Zienswijze KPN, blz. 3.

⁵⁶ Dit zijn SBC cards en chassis en de call servers.

⁵⁷ Zienswijze UPC, punt 3.

periodieke tarieven worden toegerekend (en daardoor dubbel worden toegerekend), is onjuist. Tele2 onderbouwt deze stelling verder ook niet.

121. Wat betreft de stelling van Tele2 dat een tariefplafond voor een STM-1-poort ontbreekt, verwijst het college naar zijn eerdere reactie in annex I randnummer 511 van het FTA-MTA-3-besluit. Tele2 haalt deze reactie ook aan maar onderbouwt niet waarom deze reactie van het college onjuist zou zijn. Tele2 onderschrijft die reactie zelfs waar zij stelt dat een tariefplafond voor STM-1-poorten (155 Mbit/s) kan leiden tot een prikkel om uitsluitend interconnectie op het vaak minder efficiënte E1-niveau (2 Mbit/s) te blijven aanbieden. Het opleggen van een leverplicht voor zowel E1- als STM-1-poorten acht het college vooralsnog niet noodzakelijk en daarom niet passend.

F.6 Tarieven directe interconnectie

122. **T-Mobile**⁶³ concludeert dat enkel al uit het feit dat het instellen van tariefplafonds voor directe interconnectie door het CBb in haar uitspraak is onderschreven en dat alleen de hoogte van deze tariefplafonds dient te worden aangepast, moet volgen dat de ingangsdatum van deze tariefplafonds, te weten 1 september 2010, ongewijzigd blijft (dit punt wordt door het college behandeld in randnummer 48 en 49). T-Mobile is dan ook van mening dat de overige door het college in zijn overwegingen meegenomen omstandigheden, opgenomen in randnummer 42 en 43 van het ontwerpbesluit, enkel dienen ter illustratie van de evidente noodzaak voor een inwerkingtredingsdatum van 1 september 2010.

123. Het **college** onderschrijft dat de in randnummer 48 en 49 op zichzelf al de terugwerkende kracht rechtvaardigen, maar acht ook de in randnummer 50 en 51 opgenomen overwegingen relevant.

124. **KPN**⁶⁴ kan zich niet vinden in het met terugwerkende kracht tot 1 september 2010 opleggen van de tariefplafonds voor directe interconnectie. Door de vernietiging van het besluit van 7 juli 2010 op dit punt is de tariefregulering voor de periode 1 september 2010 tot de datum waarop het college een nieuw besluit neemt vervallen. Het college meent dat nu marktpartijen desalniettemin met de vernietigde tarieven rekening hebben gehouden het onredelijk zou zijn als partijen de tarieven zoals die voor 1 september 2010 golden in rekening zouden krijgen gebracht. KPN kan het college daarin niet volgen. Het uitgangspunt van de 'ex ante' regulering van hoofdstuk 6A van de Telecommunicatiewet is dat alleen op grond van rechtsgeldige besluiten verplichtingen voor aangewezen aanbieders gelden. Zodra komt vast te staan dat een dergelijke verplichting (voor een bepaalde periode) niet bestaat, kan niet achteraf een dergelijke verplichting alsnog met terugwerkende kracht worden opgelegd. Voor de periode dat op grond van het sectorspecifieke recht geen verplichtingen hebben gegolden geldt tussen aanbieders slechts hetgeen contractueel is overeengekomen.

125. Ten aanzien van de verwachtingen van marktpartijen geldt daarenboven dat het bij alle marktpartijen bekend was dat er beroep tegen de opgelegde tarieven was aangetekend en dat de vernietigde tarieven slechts onder protest en voorbehoud van rechten waren ingevoerd. KPN heeft

⁶³ Zienswijze T-Mobile, onder 1.

⁶⁴ Zienswijze KPN, blz. 3.

haar wholesaleafnemers daarover uitvoerig geïnformeerd. Het zou effectieve rechtsbescherming wegnemen als door vertrouwen dat niet door marktpartijen maar door het college wordt gewekt marktpartijen feitelijk toch aan uitkomsten zijn gebonden, ook als het college besluiten in rechte vernietigd worden. In elk geval kan van enige verwachting dienaangaande zeker al geen sprake meer zijn voor de periode die ligt tussen de datum van de vernietiging en de invoering van een nieuw besluit.

126. Het **college** constateert dat KPN in haar zienswijze voorbijgaat aan de aard van de vernietiging van het FTA-MTA-3-besluit en slechts reageert op één van de drie argumenten die het college aandraagt om de terugwerkende kracht te motiveren. KPN reageert slechts op het derde argument van het college (zie randnummer 51), waarin het college stelt dat er geen sprake is van een situatie waarin partijen thans voor het eerst met de tariefregulering worden geconfronteerd. Het belangrijkste argument van het college (zie randnummer 48 en 49) is het feit dat de vernietiging van het besluit slechts plaatsvond op basis van de invulling van de tariefregulering. Het feit dat er tariefregulering opgelegd dient te worden, is door het CBb hiermee onderschreven. Het CBb zou zelf in de zaak hebben voorzien, zoals dit ook voor mobiele gespreksafgifte is gedaan, door het opleggen van plus BULRIC-tariefplafonds indien zij de beschikking had gehad over de plus BULRIC-kostprijs voor directe interconnectie. Naar het oordeel van het college zijn er door KPN dan ook geen argumenten aangevoerd om niet tot terugwerkende kracht te besluiten.

127. **UPC**⁶⁵ onderschrijft het met terugwerkende kracht opleggen van tariefplafonds voor directe interconnectie. UPC geeft aan dat hiermee rust is gecreëerd in de markt. Partijen – zowel vaste als mobiele aanbieders – hebben behoefte aan duidelijkheid. UPC acht die duidelijkheid essentieel. Indien een ongereguleerde periode zou overblijven, zullen de mobiele aanbieders – zij hebben op dat punt een voorbehoud richting onder meer UPC gemaakt – voor die periode alsnog hun buitensporig hoge interconnectie tarieven in rekening brengen. Het verleden heeft aangetoond dat de mobiele aanbieders hiertoe niet alleen de prikkel hebben maar dit ook daadwerkelijk doen. Buitensporig hoge interconnectie tarieven werken concurrentie belemmerend en hebben een negatief welvaartseffect. De buitensporig hoge tarieven van de mobiele aanbieders kunnen leiden tot onnodige en niet te rechtvaardigen hoge bedragen voor eenmalige kosten (variërend van een half miljoen tot een miljoen euro), hoge vaste maandelijkse kosten (variërend van 50.000 tot 100.000 euro) en hoge maandelijkse kosten voor poorten (tot 400 euro per poort).

128. Het **college** neemt kennis van deze zienswijze die de keuze in dit besluit op dit punt onderschrijft.

129. **Vodafone**⁶⁶ meent dat de argumenten die het college hanteert om geen glijpad te hanteren voor de directe interconnectiekosten (en deze zelfs met terugwerkende kracht van toepassing te verklaren) ook van toepassing op vaste gespreksafgifte. Immers, de situatie ten aanzien van vaste gespreksafgifte en directe interconnectie is grotendeels identiek; het eindtarief in het herstelbesluit wijkt zowel voor vaste gespreksafgifte als voor directe interconnectie nauwelijks af van het tarief uit het

⁶⁵ Zienswijze UPC, punt 5.

⁶⁶ Zienswijze Vodafone, blz. 2.

originele besluit van 7 juli 2010. De vernietiging door het CBb heeft materieel weinig aan de hoogte van de tarieven veranderd en heeft er juist voor gezorgd dat het eindpunt in beide gevallen (vaste gespreksafgifte en directe interconnectie) iets hoger ligt dan in het oorspronkelijke besluit. In feite is er voor vaste aanbieders per saldo dus juist een klein voordeel gecreëerd ten opzichte van het vernietigde besluit.

130. Het **college** onderschrijft dit niet. Een cruciaal verschil tussen de situatie voor vaste gespreksafgifte en directe interconnectie, is dat het CBb voor vaste gespreksafgifte een voorlopige voorziening heeft getroffen. In die omstandigheid is het naar het oordeel van het college niet passend om de tariefplafonds die golden op basis van die voorlopige voorziening, met terugwerkende kracht anders in te vullen. Dat maakt het voor vaste gespreksafgifte niet passend om volledig aan te sluiten bij het glijpad zoals dat was opgelegd in het FTA-MTA-3-besluit.

F.7 Lokale interconnectie

131. **Tele2**⁶⁷ stelt dat, nu het CBb de regulering van lokale afgifte onderschrijft, het college niet langer op oneigenlijke gronden – namelijk de vermeende inefficiëntie van lokale toegang – het onderscheid in de tariefplafonds van lokale en regionale vaste gespreksafgifte kan opheffen. Tele2 verzoekt het college om dit onderscheid aan te brengen door het regionale tarief te corrigeren voor die netwerkelementen en kosten die worden vermeden bij lokale gespreksafgifte.

132. Het **college** stelt vast dat deze bedenking (en later grief⁶⁸) ook is ingebracht tegen het FTA-MTA-3-besluit. In onderdeel I.5.3.5 van dat besluit is het college op deze bedenking ingegaan. Het college is in de beroepsprocedure in randnummer 9.3.35 tot en met 9.3.44 van haar verweerschrift van 24 december 2010 verder op deze zaak ingegaan. De kern van deze zaak is dat lokale interconnectie in een NGN-netwerk niet efficiënt is. Concreet zal het verzoek dat Tele2 doet niet leiden tot een lagere kostprijs voor lokale gespreksafgifte omdat er met lokale interconnectie geen netwerkelementen en kosten worden vermeden.

⁶⁷ Zienswijze Tele2, blz.3.

⁶⁸ Het betreft grief 4 van het aanvullend beroepsschrift van Tele2 (15 oktober 2010).

Annex G Opmerkingen Europese Commissie

1. [PM]

Annex H Afkortingen, begrippen, documenten

Afkortingen en begrippen

Afkorting, begrip	Uitleg
AMM	Aanmerkelijke marktmacht.
Nieuwe besluit	Het onderhavige besluit (dat een aanvulling is op het primaire besluit).
BULRIC	Bottom-Up Long-Run Incremental Costs. Bottom-up: Kostenmethodiek die gebruik maakt van een model waarin een het netwerk van een aanbieder en de kosten daarvan worden gemodelleerd. Long-run: het gaat om de kosten op lange termijn, dat wil zeggen zodanig lang dat geen van de kosten verzonken (sunk, of onvermijdbaar) zijn. Incremental: het gaat alleen om de extra kosten van een bepaalde dienst of onderdeel van een dienst (de increment).
CBb	College van Beroep voor het bedrijfsleven
Commissie	De Europese Commissie.
FTA	Fixed Terminating Acces, ofwel vaste gespreksafgifte.
Gespreksafgifte op een afzonderlijk vast netwerk	Zie "vaste gespreksafgifte".
Het college	Het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit.
Reguleringsperiode (of komende reguleringsperiode)	Voor gespreksafgifte in dit besluit: de periode van 7 juli 2010 tot een voorziene einddatum van 7 juli 2013.
KPN	Koninklijke KPN N.V. en haar groepsmaatschappijen, als bedoeld in artikel 24b, boek 2, van het Burgerlijk Wetboek, voor zover zij actief zijn op deze markt als onderneming die openbare elektronische communicatienetwerken, bijbehorende faciliteiten of openbare elektronische communicatiediensten aanbiedt.
Plus BULRIC (plus)	Kostenmethodiek zoals in het algemeen bij gebruik van BULRIC modellen tot op heden waarbij ook niet-incrementele kosten proportioneel aan afgifte worden toegerekend.
Pure BULRIC (pure)	Kostenmethodiek die de Commissie aanbeveelt in de aanbeveling gespreksafgiftetarieven en waarbij alleen de incrementele kosten van afgifte worden toegerekend.
Tw	Telecommunicatiewet (Stb. 2004, 189, inwerking getreden op 19 mei 2004, Stb 2004, 207)
Vaste gespreksafgifte	Gespreksafgifte op geografische nummers, 085-, 088-, 112 en 14xy- en 116xyz-nummers op een afzonderlijk vast netwerk, ook aangeduid als "gespreksafgifte op een afzonderlijk vast netwerk" of kortweg "vaste gespreksafgifte".
WPC-systeem	Wholesale price cap systeem.

Documenten

Document	Beschrijving
Primaire besluit FTA-MTA-3-besluit	OPTA/AM/2010/201951, Marktanalysebesluit vaste en mobiele gespreksafgifte, 7 juli 2010. http://www.opta.nl/nl/actueel/alle-publicaties/publicatie/?id=3224
Ontwerpbesluit	OPTA/AM/2011/202498, FTA-MTA-3b ontwerpbesluit, 7 november 2011 http://www.opta.nl/nl/actueel/alle-publicaties/publicatie/?id=3500
CBb-uitspraak	CBb-uitspraak van 31 augustus 2011, LJN BR6195 http://zoeken.rechtspraak.nl/default.aspx
VoIP-vragenbrief	OPTA/AM/2011/202125, FTA-MTA-3-besluit – informatievordering VoIP-licentiekosten. http://www.opta.nl/nl/actueel/alle-publicaties/publicatie/?id=3473
Brief planning en vragen	OPTA/AM/2011/202183, planning en vragen aan marktpartijen, 20 september 2011 http://www.opta.nl/nl/actueel/alle-publicaties/publicatie/?id=3479
Wijziging nummerplan van 4 juli 2006	Wijziging nummerplan: herdefinitie van geografische nummers en invoering van 085 en 091 van 4 juli 2006 https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2006-137-p13-SC75944.html